

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Лідерство в освітній діяльності

(назва навчальної дисципліни)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 011 НАУКИ ПРО ОСВІТУ
(шифр і назва спеціальності)**

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою педагогіки та іноземної філології ХНЕУ ім. С. Кузнеця

«4» квітня 2016 року, протокол № 9

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- активна участь у різних формах навчальної діяльності на практичному занятті (дискусії, презентації, кейс-методи, презентації тощо);
- перевірка есе за заданою тематикою;
- експрес-опитування;
- виконання завдань для самостійної роботи.

Поточний контроль успішності навчання здійснюється протягом семестру на кожному практичному занятті і оцінюється за аудиторну та самостійну роботу здобувачів: за усні відповіді у ході експрес-опитування, а також за участь в роботі на занятті (максимальна сума балів за семестр-30), за написання есе за вказаною в самостійній роботі тематикою та ведення конспекту з опрацьованої самостійно літератури (максимальна сума балів -30). Типовий приклад наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 36 балів.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни «Лідерство в освітній діяльності».

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1 Типовий приклад завдань для експрес-опитування за темою практичного заняття «Основи лідерства»:

Стереотипні питання (репродуктивний рівень: засвоєння, розуміння, відтворення знань):

1. Дайте визначення понять «лідерство», «освітнє лідерство».
2. Назвіть основні лідерські компетенції.

Діагностичні питання (конструктивний рівень: застосування, формування суджень, аналіз, синтез):

4. У чому полягають особливості функції та рівнів керівництва і лідерства?

5. Порівняйте стилі керівництва та лідерства.
6. Опишіть один з стилів лідерства, що відповідає типу харизматичного лідера.

Евристичні питання (творчий рівень, синтез, оцінка):

7. Запропонуйте власні рекомендації щодо покращення стилю управління керівника освітнього закладу на основі результатів діагностування кадрового складу (навчальний заклад за вибором).

2.2 Завдання для проведення поточного контролю.

2.2.1. Конспектування відповідної літератури до есе є стратегічним інтелектуальним вмінням, яке формує власну позицію здобувача до викладеного матеріалу, що ґрунтується на аргументації та доборі доказів для підтримки власної думки. Конспект складається з стислого викладу опрацьованого матеріалу, а також коментарів та критичних зауважень здобувача, що підтверджують, або спростовують своє розуміння теоретичних положень, емпіричних та експериментальних даних, наведених фактів тощо.

2.2.2. Есе складається з: вступу – 500 д.з. (основна ідея щодо розгляду теми есе, авторська позиція до сутності проблеми); основної частини – 10 000 д. з. (теоретичні основи обраної проблеми та їх аналіз, виклад основного питання, аргументація власної позиції щодо питання), висновок - 500 д. з. (узагальнення й аргументовані висновки до теми з вказівкою на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами).

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною «Лідерство в освітній діяльності» (Програма навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності») враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни «Лідерство в освітній діяльності» слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

$$R = A + B + C + D,$$

де R - підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх форм поточного контролю (R =60)

A – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за активну участь у навчальній діяльності на практичному занятті (табл. 3.2) (A=10).

B – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за експрес-опитування (B=20);

C – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за конспектування (C=10);

D – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за написання есе (D=20).

3.1. Критерії оцінювання есе:

Знання й розуміння теоретичного матеріалу (1 балів): визначає розглянуті поняття чітко й повно, наводячи відповідні приклади; використовувані поняття строго відповідають темі; самостійність виконання роботи; грамотно застосовує категорії аналізу; уміло використовує прийоми порівняння й узагальнення для аналізу взаємозв'язку понять і явищ; здатний пояснити альтернативні погляди на розглянуту проблему й прийти до збалансованого висновку.

Аналіз і оцінка інформації (0,5) балів: діапазон використовуваного інформаційного простору; обґрунтовано інтерпретує текстову інформацію за допомогою графіків і діаграм; дає особисту оцінку проблеми.

Аргументація власної позиції (1 бал): логіка структурування доказів та їх аргументація; розгляд й особиста оцінка різних підходів до теми есе; загальна форма викладу отриманих результатів і їхньої інтерпретації відповідає жанру проблемної наукової статті.

Оформлення роботи (0,5 балів): робота відповідає основним вимогам до оформлення й використання цитат; відповідність формальним вимогам.

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	

60 – 63	Е		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Сума балів
	ФПК 1	ФПК 2	ФПК 3	ФПК 4	ФПК 5	ФПК 1	ФПК 2	ФПК 3	ФПК 4	ФПК 5	
Завдання для практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Експрес - опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Конспектування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Написання есе	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Максимальна кількість балів	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 36 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Воронкова А. Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект: монографія. - Х.:ІНЖЕК, 2008. – 511 с.
2. Дикань Н. В. Менеджмент : підручник / Н. В. Дикань. - К. : Знання, 2008. – 389 с.
3. Жилін О. І. Мотивація персоналу. - Х. : ХНЕУ, 2005. – 131 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління. - К.: Академвидав, 2003. – 567 с.
5. Виханский О. С. Виханский, О. С, Наумов, А. И. Менеджмент : учебник /

О. С. Виханский, А. И. Наумов. — 4-е изд., перераб. и доп. — М.: Экономистъ, 2006. — 670 с.

6. Волкогонова О. Д. Стратегический менеджмент. Управленческая психология : учебник / О. Д. Волкогонова. – М.: Форум, Инфра-М, 2004. – 254 с.

7. Добраев В. Л. Организационное поведение. - М. : ЭКМОС, 2002. – 320 с.

8. Максимов В. Е. Коучинг от А до Я. Возможно все. - СПб. : Речь, 2004. – 259 с.

9. Маслоу А. Маслоу о менеджменте: Самоактуализация. Просвещенный менеджмент. Организационная теория. - СПб. : Питер, 2003. – 413 с.

10. Мескон М. Основы менеджмента. - М. : Дело, 1992. – 701 с.

11. Париенко О. Коучинг как коммуникативная модель будущего. - Украина. – 2010. – №1. – 2010. – С. 14-16.

12. Парслоу Э. Коучинг в обучении. Практические методы и техники. - Питер, 2003. – 203 с.

13. Торп С. Коучинг. Руководство для тренера и менеджера. - СПб. : Питер, 2004. – 223 с.

14. Шепель В. М. Управленческая психология. - М. : Экономика, 1984. – 246 с.

4.2. Додаткова

1. Борова Т. А. Теоретичні засади адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу: монографія / Т. А. Борова; МОНМС України, Харк. нац. екон. ун-т. - Х., 2011. - 384 с.

2. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи [Текст] : кол. моногр. / Г. В. Єльнікова [та ін.] ; заг. ред. Г. В. Єльнікова ; АПН України, Ун-т менеджм. освіти. - Чернівці : Технодрук, 2009. - 570 с.

3. Борова Т. А. Коучинг - новітня технологія професійного розвитку науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу / Т. А. Борова // Наука і освіта. - 2010. - № 7. - С. 33-37.

4. Борова Т. А. Використання моделі коучингу із залученням моніторингових технологій / Т. Борова // Дир. шк., ліцею, гімназії. - 2006. - № 6. - С. 69-72.

5. Борова Т. А. Сучасні технології управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу / Т. А. Борова // Пробл. інж.-пед. освіти. - 2012. - № 37. - С. 118-122.

4.3. Ресурси Інтернет

1. Адизес И.К. Развитие лидеров: Как понять свой стиль управления и эффективно общаться с носителями иных стилей. - М.: Альбина паблишерз, 2011. - 259 с. // <http://www.studfiles.ru/preview/1792725/>

2. Белбин Р. М. Команд менеджеров. Секрет успех и причин неудач/ .Р. Мереди Белбин: Пер. с англ. М.: НРРО, 2003. - 315 с. // http://vk.com/doc15218743_144232206?hash=1c019e15ad330b7ffe&dl=f83af0684c679f496f

3. Гоулман Д., Бояцис Р., Макки Э. Эмоциональное лидерство : искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта / Д. Гоулман. - М.:

- Альпина паблишер, 2012. - 301 с. // <http://wap.fictionbook.ru/static/trials/06/88/29/06882953.a4.pdf>
4. Занковский А. Н. Психология лидерства: от поведенческой модели к культурно-ценностной парадигме./ А. Н. Занковский– М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2011. – 296 с.// http://www.bibliorossica.com/book.html?search_query=currBookId=10834&ln=ru
5. Кетс де Врис М. Мистика лидерства: Развитие эмоционального интеллекта/Манфред Кетс де Врис; Пер. с англ. – 4-е изд. – М.: Альпина Паблишерз, 2011. – 276 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?search_query=currBookId=9758&ln=ru
6. Кови Ст.Р. Лидерство, основанное на принципах. Пер. С англ., 4-е изд. / Ст. Р. Кови. - М.: Альбина Паблишер, 2011. - 301 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=9468&ln=ru&search_query
7. Пирсон Б. МВА в кармане : практическое руководство по развитию ключевых навыков управления. - М.: Альбина паблишерз, 2011. - 327 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=9551&ln=ru&search_query
8. Розин М. Успех без стратегии: гибкое лидерство. - М.: Альбина паблишерз, 2011. -338с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=9688&ln=ru&search_query
9. Стив Джобс. Уроки лидерства/ Джей Эллиот, Уильям Саймон: пер. с англ. Н.Яцюк. – 2-е изд. – М.: Манн, Иванов и Фербер: Эксмо, 2013. – 240 с. http://www.bibliorossica.com/book.html?search_query=currBookId=10834&ln=ru
10. Яхонтова Е.С. Основы межличностного лидерства : учебно-практическое пособие / Е.С. Яхонтова. - М.: Изд. центр ЕАОИ, 2011. - 216 с. // http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=6465&search_query
11. Advanced Leadership Program [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.alp-impm.com>. – Назва з екрану.
12. Program in Leadership [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.gsb.stanford.edu>. – Назва з екрану.
13. Self-management Leadership Program [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.bkwsu.com>. – Назва з екрану.
14. Executive Education [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.sbs.ox.ac.uk/execed/>. – Назва з екрану.